Μητροπολίτης Κύκκου Νικηφόρος: ἡ μονομερής ἀπόφαση τοῦ Πατριάρχη Βαρθολομαίου επί της Ουκρανίας ἀπειλεῖ τήν πανορθόδοξη ἑνότητα μέ σχίσμα τεραστίων διαστάσεων

Στις 16 Σεπτεμβρίου 2021 στο πλαίσιο του συνεδρίου με θέμα «Παγκόσμια Ορθοδοξία: πρωτείο και συνοδικότητα υπό το φως της ορθοδόξου διδασκαλίας», το οποίο διεξάγεται στο ναό του Σωτήρος Χριστού της Μόσχας πραγματοποιήθηκε η κοινή ομιλία των μητροπολιτών Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρου και Ταμασού και Ορεινής Ησαΐα από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου.

Προ της ομιλίας ο μητροπολίτης Ταμασού και Ορεινής Ησαΐας απηύθυνε τον χαιρετιστήριο λόγο στους μετέχοντες του συνεδρίου, λέγοντας: «Αγιώτατε, Σεβασμιώτατοι, βαθυσέβαστοι σύνεδροι! Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που προσκαλέσατε τόσο εμένα, όσο και τον γέροντά μου μητροπολίτη Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρο να συμμετάσχουμε σε αυτό το σπουδαίο θεολογικό φόρουμ. Αποφασίσαμε με τον μητροπολίτη Νικηφόρο να παρουσιάσουμε μια κοινή εισήγηση, η οποία θεμελιώνεται επί του προσφάτως εκδοθέντος βιβλίου του μητροπολίτη Κύκκου Νικηφόρου και αφιερωμένου στο θέμα της διευθετήσεως του σύγχρονου ουκρανικού προβλήματος βάσει των ιερών κανόνων. Αυτό το βιβλίο έχει προσφάτως μεταφρασθεί στη ρωσική γλώσσα …Όσο στον μητροπολίτη Νικηφόρο, τόσο και στο πρόσωπό μου και σε άλλους Κυπρίους ιεράρχες δεν ήταν καθόλου εύκολο να γράψουμε, να μιλήσουμε και να

τοποθετούμαστε εν γένει επί του παρόντος θέματος, διότι, όπως γνωρίζετε, τα γεωπολιτικά εξαναγκάζουν την Κύπρο να ακολουθήσει την γραμμή της ευρω-αμερικανικής πολιτικής με όλα όσα αυτή συνεπάγονται. Παρά ταύτα, και ομιλούμε, και γράφουμε καθώς και ικετεύουμε τον Θεό να μας φωτίσει να ορθοτομούμε τον λόγο της Αληθείας όπως μας υπαγορεύει η αρχιερατική μας συνείδηση, παρά τις αρνητικές για εμάς συνέπειες. Δεν θα επιστήσω την προσοχή σας επί μακρόν και θα σας παρουσιάσω ορισμένες σκέψεις του μητροπολίτη Νικηφόρου, ελπίζοντας ότι οι μάρτυρες και όλοι οι άγιοι της ορθοδόξου Κύπρου και της Ρωσίας θα μεσιτεύουν ενώπιον του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και της Υπεραγίας Θεοτόκου υπέρ ενώσεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας και ταχείας διευθετήσεως αυτού του σοβαρού εκκλησιαστικού προβλήματος, το οποίο ούτε καν έπρεπε να δημιουργηθεί».

Την εισήγηση, κείμενο της οποίας ακολουθεί παρακάτωανέγνωσε ο αρχιμανδρίτης Σεραφείμ Γκάβρικοφ.

Ἡ Ὀρθόδοξη Καθολική Ἐκκλησία βρίσκεται σήμερα σέ κατάσταση διχαστικῆς κρίσεως, ἐξαιτίας τοῦ Οὐκρανικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ζητήματος, πού δημιουργήθηκε μέ τήν αὐθαίρετη καί ἀντικανονική παραχώρηση ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως «Αὐτοκεφαλίας» σέ σχισματικές δομές τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, καί ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ὀρθοδόξου Ρωσικοῦ Πατριαρχείου, πού εἶναι ἡ μητέρα Ἐκκλησία τῆς, κατά Οὐκρανία, Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας.

Ἡ βασική προβληματική, ἡ ὁποία πρόκειται νά μᾶς ἀπασχολήσει στήν ἔρευνα αὐτή, εἶναι, ἄν ὀρθά ἤ λανθασμένα παραχωρήθηκε τό «Αὐτοκέφαλο» στήν Οὐκρανία.

Προτοῦ, ὅμως, προβοῦμε στή διαπραγμάτευση τοῦ παρόντος θέματος, αἰσθανόμαστε τήν ἀνάγκη νά δηλώσουμε ἐξ ἀρχῆς, ὅτι βαθύτατα σεβόμαστε καί τιμοῦμε τό σεπτό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως. Γιά τή μοναδική καί ἀνεπανάληπτη προσφορά της στή «Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικήν καί Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν.

Ὡς Προκαθήμενος τοῦ Πρώτου Θρόνου τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ὁ ἑκάστοτε Οἰκουμενικός Πατριάρχης εἶχε, ἔχει καί πάντοτε θά ἔχει τό κανονικό δικαίωμα:

α. Τῆς τιμητικῆς προεδρίας ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς «πρῶτος μεταξύ ἴσων» (primus inter pares),

β. Τοῦ συντονισμοῦ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σέ κρίσιμα θέματα διορθοδόξου ἐνδιαφέροντος,

γ. Τῆς ἐκφράσεως καί ὑλοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων, πού ἔχουν ληφθεῖ, μετά ἀπό Πανορθόδοξη Σύνοδο ἤ Σύναξη τῶν Ὀρθοδόξων Προκαθημένων,

δ. Τῆς χορηγήσεως Αὐτοκεφαλίας καί Αὐτονομίας, ὑπό την προϋπόθεση τῆς συναινέσεως καί ἐγκρίσεως τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καί

ε. Τέλος, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ὡς Πρωτόθρονος Προκαθήμενος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι ὁ διαχρονικός φύλακας καί ἐγγυητής, τόσο τῆς κανονικῆς τάξεως, ὅσο καί τῆς αὐθεντικῆς λειτουργίας τοῦ Ὀρθοδόξου Συνοδικοῦ, Δημοκρατικοῦ Συστήματος.

Ὁποιαδήποτε παρερμηνεία καί ἀπόπειρα μετατροπῆς τῶν πιό πάνω τιμητικῶν πρεσβείων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σέ «πρωτεῖο ἐξουσίας» ἀλλοιώνει τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία, καταργεῖ τό Συνοδικό Δημοκρατικό Σύστημά της καί εἰσάγει μία μοναρχική ἐξουσία παπικοῦ τύπου, μέ τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη νά μετατρέπεται σέ Πάπα τῆς Ἀνατολῆς, πού θά ἐκφράζει «ἀπό καθέδρας» (ex cathedra) τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, χωρίς τή γνώμη τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξων Προκαθημένων. Σέ μία τέτοια περίπτωση, ὁ κάθε Ἐπίσκοπος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δέν μπορεῖ νά μένει ψυχρός καί ἀδιάφορος, ἀλλά ὀφείλει νά μετασχηματίζει τήν παθητική του ἀγωνία σέ ἐνεργή ὑπευθυνότητα καί νά ὑψώνει τό ἀνάστημά του, καί μέ ὁδηγό τήν ἀρχιερατική του συνείδηση νά ἀγωνίζεται, χωρίς σκοπιμότητες καί φοβίες, ἐνάντια σέ κάθε αὐθαιρεσία, πού ἐπιβουλεύεται τή Συνοδικότητα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπειλώντας μέ διχασμό τήν Οἰκουμενική Ὀρθοδοξία.

Χωρίς καμία ἀμφιβολία, ἡ μονομερής ἀπόφαση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου νά χορηγήσει καθεστώς «Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας» σέ μία σχισματική δομή ἀμετανοήτων καθηρημένων, ἀναθεματισμένων καί ἀχειροτονήτων ψευδο- κληρικῶν, περιφρονώντας ταυτόχρονα τήν ὑπό τόν Μητροπολίτη Ὀνούφριο Κανονική Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, δημιουργεῖ σοβαρότατο ἐκκλησιαστικό πρόβλημα, πού ἀπειλεῖ τήν πανορθόδοξη ἑνότητα μέ σχίσμα τεραστίων διαστάσεων.

Ὅλες, λοιπόν, οἱ Ὀρθόδοξες Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες, χωρίς καμία ἔνσταση ἤ ἐπιφύλαξη, γιά 330 καί πλέον χρόνια θέλουν τήν Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας νά ὑπάγεται ἐκκλησιαστικά στό Πατριαρχεῖο Μόσχας καί ὄχι στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως.

Πέραν, ὅμως, τούτων, αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος σέ λόγο του πρός τόν οὐκρανικό λαό, πού ἀπηύθυνε στίς 26 Ἰουλίου 2008, ἐξέφρασε αὐτή τήν ἴδια ἐκκλησιαστική βεβαιότητα, ὅτι, δηλαδή, ἡ Οὐκρανία ἔχει παραχω- ρηθεῖ ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί ὑπάγεται πλέον στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας.

Ἐπιπροσθέτως αὐτῶν, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος στίς δύο ἀπαντητικές ἐπιστολές του πρός τόν Πατριάρχη Μόσχας ἀναγνωρίζει, τόσο τήν καθαίρεση (1992) ὅσο καί τόν ἀναθεματισμό (1997), πού ἐπέβαλε τό Πατριαρχεῖο Μόσχας στόν πρώην Μητροπολίτη Κιέβου Φιλάρετο.

Ἀναγνωρίζει, δηλαδή, στό Πατριαρχεῖο Μόσχας τά δύο θεμελιώδη δικαιώματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑπαγωγῆς, τό δίκαιο τοῦ «χειροτονεῖν» καί τό δίκαιο τοῦ «κρίνειν» τούς Ἐπισκόπους. Τά δύο αὐτά θεμελιώδη δικαιώματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑπαγωγῆς τά ἀναγνωρίζει καί ὁ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐναρμονισθείς μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ἀναφορικά μέ τόν Τόμο Αὐτοκεφαλίας τῆς Οὐκρανίας, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμος.

Θεωρῶ, ὅτι τήν πιό πειστική ἀπάντηση στό ἐρώτημα, ποιός ἔχει τό δικαίωμα νά χορηγήσει Αὐτοκεφαλία σέ μία τοπική Ἐκκλησία καί μέ ποιές προϋποθέσεις, τή δίνει ὁ ἴδιος ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος. Σύμφωνα μέ τή θέση, πού διατύπωσε σέ συνέντευξή του, τόν Ἰανουάριο τοῦ 2001, στήν ἑλληνική ἐφημερίδα «Νέα Ἑλλάδα»: «Ἡ Αὐτοκεφαλία καί ἡ Αὐτονομία χορηγοῦνται ὑπό τῆς συνόλου Ἐκκλησίας δι' ἀποφάσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἐπειδή δέ, διά διαφόρους λόγους, δέν εἶναι δυνατή ἡ σύγκλησις Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ὡς συντονιστής πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, χορηγεῖ τό Αὐτοκέφαλον ἤ τό Αὐτόνομον ὑπό προϋπόθεσιν τῆς ἐγκρίσεως ὑπ' αὐτῶν» (τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν).

Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἔχει, κατά τούς θείους καί ἱερούς Κανόνες (γ' τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί κη' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου), τά «πρεσβεῖα τιμῆς» μεταξύ ὅλων τῶν Πατριαρχικῶν Θρόνων τῆς Ἀνατολῆς. Μετά τό μεγάλο σχίσμα τοῦ 1054, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τυγχάνει ὁ Πρῶτος Θρόνος στή Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ὀρθόδοξη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καί ἔχει τό κανονικό δικαίωμα τῆς τιμητικῆς Προεδρίας τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Εἰδικότερα δέ ὁ ἑκάστοτε Οἰκουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὡς «πρῶτος μεταξύ ἴσων» (primus inter pares), ἔχει τό δικαίωμα τῆς Προεδρίας σέ περίπτωση Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί, ἐπομένως, καί τό καθῆκον τοῦ συντονισμοῦ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν˙ νομιμοποιεῖται δέ νά χορηγήσει Αὐτοκεφαλία ἤ Αὐτονομία σέ μία ἐκκλησιαστική ἐπαρχία, ἀλλά ὑπό ὁρισμένες σαφεῖς καί αὐστηρές προϋποθέσεις, τίς ὁποῖες ἔχει θέσει ἡ ἐκκλησιαστική παράδοση καί εἶναι συνεπεῖς μέ τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία καί τήν κανονική τάξη. Καί οἱ προϋποθέσεις αὐτές εἶναι οἱ ἴδιες μέ ἐκεῖνες, πού συμφωνήθηκαν ἀπό τούς ἐκπροσώπους ὅλων τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στίς συνεδριάσεις τῆς Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐτῶν 1993 καί 2009, γιά τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Κρήτης (2016).

Δυστυχῶς, τό κείμενο τῆς συναπόφασης αὐτῆς δέν παρουσιάσθηκε ποτέ στήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο στό Κολυμπάρι τῆς Κρήτης, λόγῳ διαφωνίας, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοί, τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ὡς πρός τόν τρόπο ὑπογραφῆς τοῦ Τόμου Αὐτοκεφαλίας. Ἡ ἴδια, ὅμως, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, μέ ἐπίσημη δήλωσή της, μετά τή Συνεδρία της, στίς 17 Ὀκτωβρίου 2019, μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι: «Στήν πραγματικότητα τό θέμα τοῦ Αὐτοκεφάλου ἀποσύρθηκε ἀπό τήν Ἡμερήσια Διάταξη τῆς Συνόδου πολύ ἐνωρίτερα, κατόπιν ἐπιμόνου παρακλήσεως τοῦ Πατριάρχη Βαρθολομαίου».

Τό πρώτιστο, λοιπόν, πού ὀφείλει νά κάμει μία Ἐκκλησία, πού θέλει τήν Αὐτοκεφαλία της, εἶναι νά ἐκφράσει διά τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματός της (κλήρου καί λαοῦ) τήν ἐπιθυμία της γιά Αὐτοκεφαλία καί νά ὑποβάλει αὐτή τήν ἐπιθυμία, ὡς αἴτημα, πρός τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο πρός ἐξέταση.

Ἰδιαιτέρως, ὅμως, ὅσον ἀφορᾶ στό θέμα τῆς Οὐκρανίας, πού μᾶς ἀπασχολεῖ σήμερα, ἐπισημαίνουμε τά ἑξῆς: Μόνο ἀπό μία ἐκκλησιαστική δομή τῆς χώρας, πού πληροῖ τούς κανονικούς ὅρους, θά μποροῦσε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης νά δεχθεῖ πρός ἐξέταση αἴτημα Αὐτοκεφαλίας. Ὅπως δέ ὅλοι γνωρίζουμε, ἡ μόνη κανονική ἐκκλησιαστική δομή τῆς Οὐκρανίας εἶναι ἡ ὑπό τόν Μητροπολίτη Ὀνούφριο ἀναγνωρισμένη ἀπό ὅλες τίς Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, μέχρι πρότινος καί ἀπό τό ἴδιο τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, Αὐτόνομη Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας μέ τούς 90 Ἐπισκόπους, τίς 12.500 ἐνορίες, τά 250 μοναστήρια, τούς 5.000 μοναχούς καί μοναχές καί τίς δεκάδες ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν, πού ἀποτελοῦν τήν τεράστια πλειοψηφία τοῦ ὀρθοδόξου οὐκρανικοῦ λαοῦ.

Αὐτή, ὅμως, ἡ κανονική, Αὐτόνομη Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἀπό τό 1686 ὑπάγεται στήν ἐκκλησιαστική δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, δέν ζήτησε, ὅπως εἶχε κάθε δικαίωμα, τήν Αὐτοκεφαλία ἀπό κανένα. Οὔτε καί ἀποδέχθηκε ποτέ ὁποιαδήποτε χορηγηθεῖσα Αὐτοκεφαλία ἀπό ὁποιονδήποτε.

Τήν Αὐτοκεφαλία τῆς Οὐκρανικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπεδίωξαν καί ζήτησαν καί ἔλαβαν δύο σχισματικές δομές.

Εἰλικρινά, ἀδυνατεῖ κάποιος νά καταλάβει πῶς ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, ἀντίθετα μέ ὅσα προηγουμένως σέ ἀνύποπτο χρόνο διακήρυττε, ἔρχεται σήμερα καί ἀπό μόνος του, χωρίς τήν προηγούμενη ἔγκριση-συγκατάθεση τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καί δή τῆς Μητρός Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, ἀπό τήν ὁποία θά ἀποσπαζόταν ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, χορηγεῖ τήν Αὐτοκεφαλία καί μάλιστα ὄχι στήν κανονική ὑπό τόν Μητροπολίτη Ὀνούφριο Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, ἀλλά στίς δύο σχισματικές ὁμάδες, τοῦ καθαιρεθέντος Φιλαρέτου καί τοῦ μή ἔχοντος Ἀποστολική Διαδοχή ἀχειροτόνητου Μακαρίου;

Ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, αὐτή ἡ κακοποίηση τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ Αὐτοκεφάλου, πού ἔγινε στήν περίπτωση τῆς Οὐκρανίας, ὄχι μόνο δέν ὁδήγησε στήν ποθούμενη ἐκκλησιαστική εἰρήνευση καί ἑνότητα, ἀλλά, ἀντιθέτως, ἐπέφερε ἀκόμα μεγαλύτερη ἀναταραχή καί διαίρεση στή ζωή τοῦ τόσο σκληρά δοκιμαζόμενου οὐκρανικοῦ λαοῦ καί δημιούργησε βαθιά κρίση, τόσο στήν Οὐκρανική Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅσο καί στήν Οἰκουμενική Ὀρθοδοξία.

Ἔτσι,

α. ἡ χορήγηση τῆς Αὐτοκεφαλίας δέν αἰτήθηκε ἀπό τήν Πανορθοδόξως ἀναγνωρισμένη ὑπό τόν Μητροπολίτη Ὀνούφριο Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, ἀλλά ἀπό δύο πολύ μικρότερες σχισματικές ὁμάδες,

β. περιφρονήθηκε τελείως καί δέν λήφθηκε καθόλου ὑπόψη ὁ ρόλος τῆς Μητέρας Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, καί

γ. ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος προχώρησε στή χορήγηση τῆς Αὐτοκεφαλίας, χωρίς καμία ἐπαφή καί διαβούλευση μέ τούς Προκαθημένους τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ἕνα ἄλλο ζήτημα, πού δέν πρέπει νά παραλείψουμε νά διευκρινίσουμε, εἶναι τό θέμα τῆς διακοπῆς τῆς Εὐχαριστιακῆς Κοινωνίας μεταξύ δύο Ὀρθοδόξων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν.

Κατηγορεῖται, ἀπό μερικούς, τό Ὀρθόδοξο Πατριαρχεῖο Μόσχας, ὅτι πρόχειρα καί βεβιασμένα καί ἐκκλησιολογικῶς ἀνεπίτρεπτα διέκοψε τήν Εὐχαριστιακή Κοινωνία μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως καί, ἀργότερα, καί μέ τίς συνταχθεῖσες μέ αὐτό Ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ἀλεξανδρείας ἤ, τοὐλάχιστον, μέ ὅσους ἐκ τῶν Ἐπισκόπων αὐτῶν δέχθηκαν καί συλλειτούργησαν μέ κληρικούς τῶν σχισματικῶν ὁμάδων τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ ὄψιμοι αὐτοί κατήγοροι τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Μόσχας ξεχνοῦν ἤ θέλουν νά ξεχνοῦν, ὅτι ὁ πρῶτος διδάξας στό θέμα αὐτό εἶναι αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος. Ποτέ δέν πρέπει νά λησμονοῦμε τήν πομπώδη ἐκείνη τελετή (τήν παγκοσμίως μεταδιδομένη τηλεοπτικῶς) στό Φανάρι μέ τή συμμετοχή, πέραν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη, καί πλειάδος ἄλλων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, μέ τήν ὁποία ἐπεβλήθηκε στόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χριστόδουλο ἡ ποινή τῆς ἀκοινωνησίας. Καί τοῦτο, γιατί τόλμησε ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος καί συγκάλεσε τήν Ἱεραρχία τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐξέλεξε, χωρίς τήν πατριαρχική διαγνώμη, τρεῖς νέους Μητροπολίτες στίς ἐπαρχίες τῶν λεγομένων «Νέων Χωρῶν».

Τό Ὀρθόδοξο Πατριαρχεῖο Μόσχας διέκοψε τήν Εὐχαριστιακή Κοινωνία μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως, λόγῳ τῆς παραβάσεως τῶν ἱερῶν Κανόνων, ὅπως ἀποδείξαμε πιό πάνω, μέ τίς μονόπλευρες ἐπεμβάσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη στήν Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, πού δέν ἀποτελεῖ δικό του κανονικό ἔδαφος, μέ ἀποκορύφωμα τήν ἀντικανονική παραχώρηση Τόμου Αὐτοκεφαλίας στίς σχισματικές δομές τῆς χώρας αὐτῆς.

Ἡ ἀπόφαση, ἐπομένως, τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Μόσχας νά διακόψει τήν Εὐχαριστιακή Κοινωνία μέ τίς τρεῖς Ἐκκλησίες Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας καί Ἑλλάδας εἶναι ὀρθή καί δικαιολογημένη, γιατί εἶναι ἱεροκανονικά τεκμηριωμένη καί σύμφωνη μέ τή διαχρονική ἐκκλησιαστική Πράξη.

Τό πλέον ἀνησυχητικό, σέ ὅσα λαμβάνουν χώραν γύρω ἀπό τό Οὐκρανικό Ἐκκλησιαστικό Ζήτημα, εἶναι ἡ διαπίστωση, ὅτι ἐξελίσσεται σέ μεῖζον ἐκκλησιολογικό πρόβλημα, ἀφοῦ οἱ φιλοδοξίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη ἐπεκτείνονται πλέον σέ ὅλη τήν Ἐκκλησία, γιατί ἐγείρει ἀξιώσεις παρεμβάσεως στά ἐσωτερικά ὅλων τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Πατριαρχείων καί Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Δυστυχῶς, αὐτή ἡ καινοφανής θεωρία, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ἡ Κεφαλή ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν, ὑποστηρίζουν καί συνδαυλίζουν καί ἐπίλεκτοι συνεργάτες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἱστορικά καί ἱεροκανονικά ἡ ἀπάντηση γιά τήν ἀρχηγία τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἶναι μία καί ἀδιαμφισβήτητη. Κατά τή διάρκεια τῆς δισχιλιετοῦς ἱστορίας της, ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία σέ κανένα ἀπό τούς Ἐπισκόπους της δέν ἀπένειμε τόν τίτλο καί τίς ἁρμοδιότητες τῆς Κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι, ἐπομένως, ἡλίου φαεινότερον, μέ τεκμηρίωση, ἱστορική, ἱεροκανονική, δογματική, Ἁγιογραφική καί Πατερική, ὅτι οὐδείς ἀπό τούς Προκαθημένους, Πατριάρχες ἤ Προέδρους Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, μπορεῖ νά ἀντικαταστήσει τή μόνη διαχρονική Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἡ Ἐκκλησία στή συνοδικότητα καί καθολικότητά της δέν ἔχει ἄλλη Κεφαλή ἐκτός ἀπό τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι εἶναι ἐκεῖνες, πού ἀσκοῦν τήν ἀνώτατη κανο- νική ἐξουσία μέσα στήν Ἐκκλησία καί ὄχι ὁ ὁποιοσδήποτε Προκαθήμενος Ὀρθοδόξου τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς ἀλάθητος καί ὑπέρτατος θεσμός τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἀνέκαθεν πιστευθεῖ καί ἐκκλησιολογικῶς ἑρμηνευθεῖ ἀπό τήν Ἐκκλησία ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος.

Ἡ ἀρχαία καί ἀδιαίρετη Ἐκκλησία, ἔχουσα βαθύτατη τή συναίσθηση, ὅτι ἀποτελεῖ τό μυστικό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὅτι, δηλαδή, εἶναι ἑνιαῖος καί ἀδιαίρετος, θεῖος καί ἀνθρώπινος, ὁρατός καί ἀόρατος ὀργανισμός, μέ μοναδική κεφαλή τόν θεῖο ἱδρυτή της, τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, θεμελίωσε τήν ὅλη ὀργάνωσή της πάνω στή βασική αὐτή ἀρχή. Ἔτσι, ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία βρῆκε τή μορ φή τοῦ πολιτεύματός της ὄχι στό μοναρχικό, ἀπολυταρχικό σύστημα, ἀλλά στό Συνοδικό καί Συλλογικό

Σύστημα, καί μάλιστα στήν Οἰκουμενική Σύνοδο.

Διά τοῦ τρόπου δέ αὐτοῦ ἐξήρετο ὁ κατ' ἐξοχήν πνευματικός καί ὑπερκόσμιος τῆς Ἐκκλησίας χαρακτήρ καί διεκρατεῖτο ζῶσα ἡ πεποίθησις τῶν πιστῶν, ὅτι ὁ ἀληθής καί μόνος πράγματι κυβερνῶν τήν Ἐκκλησίαν εἶναι αὐτός ὁ Κύριος, τῆς ἱεραρχίας ἀποτελούσης ἁπλῶς τό ὄργανον, δι' οὗ αὐθεντικῶς ἐπιτυγχάνεται ἡ τῆς Ἐκκλησίας διακυβέρνησις».

Ἐν κατακλεῖδι, τονίζουμε τά ἀκόλουθα: Κατά τή θεμελιώδη περίοδο τῆς μίας καί ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας ὁ παπικός θεσμός, ὡς ὑπέρτατη ἀρχή τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας καί πηγή κάθε ἐξουσίας, ἦταν ἄγνωστος. Ἡ μία καί ἀδιαίρετη, πρίν ἀπό τό μεγάλο σχίσμα, Ἐκκλησία εἶχε ὡς ἀνώτατο συλλογικό ὄργανο τήν Οἰκουμενική Σύνοδο. Τό Συνοδικό αὐτό Σύστημα Διοικήσεως παρέλαβε καί συνέχισε ἡ Ὀρθόδοξη Καθολική Ἐκκλησία. Ἔτσι, τό Πολίτευμα τῆς Ὀρθόδοξης Καθολικῆς Ἐκκλησίας, καί ὅλων τῶν ἐπί μέρους Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, εἶναι σήμερα Συνοδικό καί Ἱεραρχικό. Ὁ χαρακτηρισμός αὐτός τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι ἀπόλυτα δικαιολογημένος καί κατοχυρωμένος ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, ἀλλά καί θεσμοθετημένος καί νομοθετημένος καί ἀπό τούς θείους καί ἱερούς Κανόνες, καί τήν Πράξη τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό καί κάθε προσπάθεια ἀνατροπῆς τοῦ ἀποστολοπαράδοτου αὐτοῦ Συνοδικοῦ καί Ἱεραρχικοῦ Συστήματος πρέπει νά ἀποφεύγεται, γιατί ἡ ὀργάνωση τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι θεμελιωμένη στή Συνοδικότητα καί ὄχι πάνω στόν ἀπολυτοποιημένο, μοναρχικό καί συγκεντρωτικό Πρῶτο. Το Συνοδικό καί Ἱεραρχικό Σύστημα Διοικήσεως τῆς Ὀρθόδοξης Καθολικῆς Ἐκκλησίας πρέπει νά διαφυλάσσεται «ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ», ἐάν θέλουμε τήν ἑνότητα καί τήν εἰρήνευση τῆς Ἐκκλησίας, τόσο σέ τοπικό, ὅσο καί σέ οἰκουμενικό ἐπίπεδο.

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/88052/